

श्री साईसच्चरित

॥ अथ श्रीसाईसच्चरित ॥ अध्याय ७ वा ॥

॥श्री गणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥ श्रीसीतारामचंद्राभ्यां नमः ॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथाय नमः ॥ आतां पूर्वकथेची संगती । स्मरणपूर्वक जाणूं चितीं । देउळाच्या जीर्णोद्धारार्थी । कैसी प्रीति बाबांस ॥१॥ परोपकारार्थ कैसे श्रमत । कैसे निजभक्तां सांभाळीत । कैसा निजांगे देह झिजवीत । दुःखेही सोशीत भक्तांची ॥२॥ समाधीसमवेत खंडयोग । घोती पोती इत्यादि प्रयोग । कदा करपदशिरवियोग । कदा संयोग पूर्ववत् ॥३॥ हिंदू म्हणतां दिसत यवन । यवन म्हणतां हिंदू सुलक्षण । ऐसा हा अवतार विलक्षण । कोण विचक्षण वर्णील ॥४॥ जात हिंदू कीं मुसलमान । थांग न लागला अणुप्रमाण । उभय वर्गां समसमान । जयांचें वर्तन सर्वदा ॥५॥ रामनवमी हिंदूंचा सण । करवीतसे स्वयें आपण । सभामंडर्पी पाळणा बांधवून । कथा कीर्तन करवीत ॥६॥ चौकांत सन्मुख लागे पाळणा । करवूनि घेती रामकीर्तना । तेचि रात्री संदल मिरवणा । अनुज्ञा यवनांही देत ॥७॥ जमवूनि जमतील तितुके यवन । समारंभें संदल-मिरवण । उभय उत्सव समसमान । घेत करवून आनंदें ॥८॥ येतां रामनवमीचा दिवस । कुस्त्या लावण्याची हौस । घोडे तोडे पगड्या बक्षीस । अति उल्हास घावया ॥९॥ सण गोकुळ अष्टमी आला । करवूनि घेती गोपाळकाला । तैसीच ईद येतां यवनांला । निमाजाला अटक ना ॥१०॥ एकदां आला मोहरमचा सण । आले मशिदीस कांहीं यवन । म्हणतीएक ताजा बनवून । करूं मिरवण ग्रामांत ॥११॥ आज्ञेसरसा ताजा झाला । चार दिवस ठेवूही दिधला । पांचवे दिवशीं खालीं काढिला । नाही मनाला सुखदुःख ॥१२॥ अविध म्हणतां विधित कान । हिंदू म्हणतां सुंता प्रमाण । ऐसा ना हिंदू ना यवन । अवतार पावन साईचा ॥१३॥ हिंदू म्हणावें जरी तयांस । मशिदींत सदा निवास । यवन म्हणावें तरी हुताश । अहर्निश मशिदींत ॥१४॥ मशिदींत जात्याचें दळण । मशिदींत घंटाशंखवादन । मशिदींत अग्निसंतर्पण । मुसलमान कैसे हे ॥१५॥ मशिदींत सदैव भजन । मशिदींत अन्नसंतर्पण । मशिदींत अर्घ्य - पाद्य - पूजन । मुसलमान कैसे हे ॥१६॥ म्हणावी जरी म्लेंच्छ जाती । ब्राह्मणोत्तम पूजन करिती । अग्निहोत्री लोटांगणीं येती । त्यागुनि स्फीती सांवळ्याची ॥१७॥ ऐसे जन विस्मित चितीं । पाहूं येती जे जे प्रचीती । तेही तैसेचि आपण वर्तती । मूग गिळ्ळीत दर्शनें ॥१८॥ तरी जो सर्वदा हरीसी शरण । त्या काय म्हणावें हिंदू वा यवन । असो शूद्र अतिशूद्र यातिविहीन । जाती न प्रमाण अणुमात्र ॥१९॥ नाही जयासी देहाभिमान । असो हिंदू वा मुसलमान । सकल वर्णा समसमान । तया न भिन्नपण जातीचें ॥२०॥ फकीरपंतीसी मांसभोजन । अथवा यदृच्छा मत्स्यसेवन । तेथेंचि तोंड घालितां श्वान । विटे न मन जयाचें ॥२१॥ चालू वर्षाचा धान्याचा सांठा । कृषीबल करितो बांधोनि मोटा । कीं पुढील सालीं आलिया तोटा । वेळीं पुरवठा होईल ॥२२॥ तैसें संग्रही गव्हाचें पोतें । दळया मशिदींत असे जातें । पाखडावया सूपही होतें । न्यून नव्हतें संसारास ॥२३॥ सभामंडर्पी शोभायमान । सुंदर खासें तुलसीवृंदावन । तेथेंचि एक लाकडी स्यंदन । अति सुलक्षण कांतीव ॥२४॥ होतें काहीं पुण्य गांठीं । तेणें या सद्वस्तूची झाली भेटी । ऐसी दृढ सांठवा हृदयसंपुटीं । पडेना तुटी आमरणान्त ॥२५॥ काहीं पूर्वार्जित सभाग्यता । तेणें हे पाय आले हाता । मनासी लाभली शांतता । निश्चितताही प्रपंची ॥२६॥ पुढें कितीही सुखसंपन्न । झालों तरी तें सुख न ये परतोन । जें श्रीसाईसमर्थसमागमजन्य । भोगितां धन्य झालों मी ॥२७॥ स्वानंदैकचिध्वन साई । काय वानूं त्याची नवलाई । जो तो रतला तयाच्या पार्यां । जो जो ठायींच बैसविला ॥२८॥ अजिन - दंडधारी तापसी । हरिद्वारादि तीर्थवासी । तडी तापडी संन्यासी । त्यागी उदासी बहु येती ॥२९॥ बोले चाले हंसे उंदड । जिव्हेस 'अल्लामालीक' अखंड । नावडे वाद किंवा वितंड । निकट दंड सर्वदा ॥ ३०॥ तापस वृत्ति शमी दान्त । वाचा स्त्रवे पूर्ण वेदान्त । कोणाही न लागला अंत । अखेर पर्यंत बाबांचा ॥३१॥ राव असो वा रंक । समसाम्य सकळां निष्टक । लक्ष्मीपुत्र वा भिकारी रंक । उभयांसी एकचि माप तेथें ॥३२॥ कोणाचें बरें वाईट कर्म । जाणतसे जिवाआंतुलें मर्म । सांगुनि देत खूण वर्म । आश्चर्य परम भक्तांना ॥३३॥ जाणपणाचें तें सांठवण । नेणतपणाचें पांघरुण । मानसंपादन जयासी शीण । एवं लक्षण श्रीसाई ॥३४॥ काया जरी मानवाची । करणी अपूर्व देवाची । शिरडींत प्रत्यक्ष देव तो हाचि । भाविती हेंचि जन सारे ॥३५॥ काय बाबांचे चमत्कार । किती म्हणून मी वर्णू पामर । देवा-देउळांचेही जीणोद्धार । बाबांनीं अपार करविले ॥३६॥ शिरडीस तात्या पाटिला हातीं । शनी-गणपती-शंकरपार्वती । ग्रामदेवी आणि मारुती । यांचीही सुस्थिती लाविली ॥३७॥ लोकांपासूनि दक्षिणामिषें । घेत असत बाबा जे पैसे । काहीं धर्मार्थ वांटीत जैसे । कांहीं तैसेचि ते देत ॥३८॥ कोणासी रोज रुपयें तीस । कोणाही दहा, पंधरा, पन्नास, । ऐसें मन मानेल तयांस । वांटीत उल्हासवृत्तीनें ॥३९॥ हां तों सर्व धर्मांचा पैसा । घेणारासही पूर्ण भंरवसा । विनियोगही व्हावा तैसा । हीच मनीषा बाबांची ॥४०॥ असो कित्येक दर्शनें पुष्ट । कित्येक झाले दुष्टांचे सुष्ट । कित्येकांचे गेले कुष्ट । पावले अभीष्ट कितीएक ॥४१॥ न घालितां अंजन पाला रस । कितीक अंध झाले डोळस । आले पाय कितीक पंगूस । केवळ पायांस लागतां ॥४२॥ महिमा तयांचा अनिवार । कोणा न लागे तयांचा पार । यात्रा येऊं लागली अपार । अपरंपार चौबाजूं ॥४३॥ धुनीनिकट तेचि स्थानीं । मलमूत्रातें विसर्जुनी । कधीं पारोसें कधीं स्नानी । नित्य ध्यानीं निरत जे ॥४४॥ जोईस सफेत पागोटें खासें । स्वच्छ धोतर लावीत कासे । अंगांत सदरा की पैरण असे । पेहराव ऐसा आरंभी ॥४५॥ आरंभी गांवीं वैद्यकी करीत । पाहूनि पाहूनि दवा देत । हातालाही यश बहुत । हकीम विख्यात जाहले ॥४६॥ एकदां एका भक्ताचे डोळे । सुजुनि झाले लाल गोळे । रक्तबंबाळ दोनी बुबुळें । वैद्य न मिळे शिरडींत ॥४७॥ भक्त बिचारे भाविक भोळे । बाबांसी दाखविते झाले डोळे । बिबे टेंचुनि करविले गोळे । सत्वर ते वेळे बाबांनीं ॥४८॥ कोणी घालील सुरम्याच्या काड्या । कोणी गाईच्या दुधाच्या घड्या । कोणी शीतळ कापुराच्या वड्या । देईल पुड्या अंजनाच्या ॥४९॥ बाबांचा तो उपायचि वेगळा । स्वहस्ते उचलिला एकेक गोळा । चिणूनि भरला एकेक डोळा । फडका वाटोळा वेष्टिला ॥५०॥ उदयीक डोळ्यांची पट्टी सोडिली । वरी पाण्याची धार धरिली । सूज होती ती सर्व निवळली । बुबुळें जाहलीं निर्मळ ॥५१॥ डोळ्यासारिखा नाजूक भाग । नाही बिब्याची झाली आग । बिब्यानें दवडिला नेत्ररोग । ऐसे अनेक अनुभव ॥५२॥ घोती पोती तयां अवगत । नकळत एकान्तस्थळीं जात । स्नान करितां आंतडी ओकीत । धुऊनि टाकीत वाळावया ॥५३॥ मशिदीहूनि जितुका आड । तितुकेंचि पुढें वडाचें झाड । तयाहीपलीकडे एक आड । दों दिवसांआड जात ते ॥५४॥ भर दुपारीं प्रखर ऊन । कोणी न तेथें ऐसें पाहून । स्वयें आडांतूनि पाणी काढून । मुखमार्जन करीत ॥५५॥ असो ऐसिया एका प्रसंगीं । बैसले असतां स्नानालागीं । आंतडी काढुनि लागवेगीं । धुऊं ते जागीं लागले ॥५६॥ अजा मारितां तिची आंतडी । बाह्याभ्यंतर करुनि उघडी । धुऊनि घालिती घडीवर घडी । निर्मळ चोखडी करितात ॥५७॥ तैसीच आपली आंतडी कांदूनी । आंतून बाहेर स्वच्छ धुऊनी । पसरली जांबाचे झाडावरुनी । आश्चर्य जनीं बहु केलें ॥५८॥ ज्यांहीं ही स्थिती डोळां देखिली । त्यांतील कांहीं हयात मंडळी । आहेत अजुनि शिरडींत उरली । म्हणती वल्ली तों अपूर्व ॥५९॥ कधीं लावीत खंडयोग । करीत हस्तपादादि विलग । ऐसे मशिदींत जागोजाग । अवयव अलग ते पडत ॥६०॥ देह ऐसा खंड विखंड । देखावा तो भयंकर प्रचंड । पाहूं धांवत लोक उदंड । बाबा अखंड त्यां दिसती ॥६१॥ पाहूनि एकदां ऐसा प्रकार । पाहणारा घाबरला

फार । कोणा दुष्टे बाबांस ठार । केलें अत्याचार हा ॥६२॥ मशिदींत ठिकठिकाणी । अवयव दिसती चारही कोनी । रात्र मध्यान्ह जवळी न कोणी । चिंता मनीं उद्भवली ॥६३॥ जावें कोणासी सांगावयाला । हाईल उलट टांगावयाला । ऐसा विचार पडला तयाला । जाऊनि बैसला बाहेर ॥६४॥ असेल साईचा हा योग कांहीं । हें तों तयाच्या स्वर्णीही नाही । पाहोनि छिन्नभिन्नता ही । भीति हृदयीं घडकली ॥६५॥ कोणासी तरी कळवावा प्रकार । मनांत त्याचे येइ फार । परी मीच ठरेन गुन्हेगार । प्रथम खबर देणारा ॥६६॥ म्हणूनि कोणासी सांगवेना । येत मनांत अखंख्य कल्पना । म्हणूनि पहांटें जाऊनि पुन्हां । पहातां मना विस्मित ॥६७॥ अदृश्य पूर्वील सर्व प्रकार । बाबा कुशलस्थानीं स्थिर । हें स्वप्न नाहीना ऐसा विचार । येऊनि पहाणार साश्चर्य ॥६८॥ हे योग हे धोतीपोती । बाळपणापासुनि आचरती । कोणा न कळे ती अगम्यगति । योगस्थिती तयांची ॥६९॥ दिडकीस नाही कोणाच्या शिवले । गुणानें प्रख्यातीतें पावले । गरीब दुबळ्यांस आरोग्य दिधलें । हकीम गाजले ते प्रांतीं ॥७०॥ हकीम हा तों केवळ परार्था । अति उदास तो निजस्वार्था । साधावया परकीयार्था । असह्यानर्था साहतसे ॥७१॥ ये अर्थीची अभिनव कथा । निवेदितों मी श्रोतियांकरितां । विदित होईल बाबांची व्यापकता । तैशीच दयार्द्रता तयांची ॥७२॥ सन एकोणीसशें दहा सालीं । समय धनतेरस दिवाळी । बाबा सहज धुनीजवळी । बैसले जाळीत लाकडें ॥७३॥ प्रखर तेवलीहोती धुनी । निजहस्त त्यांतचि खुपसुनी । बाबा बैसले निश्चित मनीं । हात भाजूनि निघाला ॥७४॥ माधव नामें तयांचा सेवक । लक्ष गेलें तयाचें साहजिक । देशपांडेही होते नजीक । तेही तात्कालिक धांवले ॥७५॥ जाऊनि मार्गें मारुनि बैसका । कंबरेसी घट्ट घातला विळखा । बाबांसी मार्गें ओढोनि देखा । पुसती विलोका मग काय ॥७६॥ हाहा देवा हें काय केलें । म्हणतां बाबा ध्यानावर आले । “एक पोर रे खांकेचें म्हणती निसटलें । भट्टींत पडलें एकाकी ॥७७॥ ऐकूनि निजपतीच्या हाके । लोहाराची रांड रे धाके । मारुनि आपुल्या पोरासी खांके । भाता फुंके भट्टीचा ॥७८॥ फुंकतां फुंकतां लक्ष चुकली । खांकेसी पोर हें ती विसरली । पोर ती अचपळ तेथुनि निसटली । पडतांचि उचलली मीं शामा ॥७९॥ काढावयासी त्या पोरीला । गेलों तों हा प्रकार घडला । भाजूं देरे हा हात मेला । प्राण रे वांचला पोरीचा” ॥८०॥ आतां या हाताचें दुखणें । कैसा उपया करावा कवणें । चांदोरकरांसी पत्र घालणें । माधवरावानें ठरविलें ॥८१॥ पत्र लिहिलें सविस्तर । ‘परमानंद’ प्रसिद्ध डॉक्टर । समवेत घेऊनियां सत्वर । आले चांदोरकर शिरडीस ॥८२॥ उपयोगा पडती दाहोपशमना । ऐशीं घेतलीं औषधें नाना । परमानंदसमवेत नाना । साईचरणा पातले ॥८३॥ करुनि बाबांसी अभिवंदन । पुसती कुशल वर्तमान । निवेदिलें आगमन-प्रयोजन । हस्तावलोकन प्रार्थिलें ॥८४॥ आधींच हात पोळल्यापासून । भागोजी शिंदा तूप चोळून । पट्ट्या बांधीतसे करकरून । पान बांधून प्रत्यहीं ॥८५॥ तो हात सोडोनियां पहावा । परमानंदांसी दाखवावा । दवा उपचार सुरु करावा । गुण पडावा बाबांना ॥८६॥ ही सदिच्छा धरुनि मनीं । बहुत नानांनी केली मनधरणी । प्रयत्नही केला परमानंदांनीं । पट्ट्या सोडूनि पहावें ॥८७॥ आज उद्यां आज उद्यां करुनी । वैद्य आपुला अल्ला म्हणूनी । हस्त न दिधला पहावयालागुनी । खेदही न मनीं तयाचा ॥८८॥ परमानंदाचा आणिलेला दवा । तया न लागली शिरडीची हवा । परी साईदर्शनसुहावा । तयां घडावा योग हा ॥८९॥ भागोजीचीच नित्य सेवा । भागोजीनेंच हात चोळवा । तें काळें हातही बरवा । होऊनि सर्वां सुख झालें ॥९०॥ ऐसा जरी हात बरा झाला । न कळे बाबांसी येई काय दुकळा । ती प्रातःकाळची येतां वेळा । पट्ट्यांचा सोहळा प्रतिदिनीं ॥९१॥ नसतां हातास कांहींही वेदना । नित्य निष्कारण तयाची जोपासना । घृतमर्दन निष्पीडन जोपासना । आमरणान्त चालविली ॥९२॥ ही उपासना भागोजीची साईसिद्धा न आवश्यकता जीची । भागोजीस घडविती नित्यनेमाची । भक्तकाजाची आवडी ॥९३॥ पूर्वजन्मीचे महादोष । भागोजी पावल कुष्ट - क्लेश । परी तयाचें भाग्य विशेष । साईसहवास लाधला ॥९४॥ लेंडीवरी निघतां फेरी । भागोजी बाबांचा छत्रधारी । रक्तपिती भरली शरीरीं । परी सेवेकरी प्रथम तो ॥९५॥ धुनीपासले स्तंभापार्शी । बाबां जेव्हां प्रातःसमयासी । प्रत्यहीं बैसत निजारामासी । हजर सेवेसी तें भाग्या ॥९६॥ हातापायांच्या पट्ट्या सोडणें । त्या त्या ठायींचे स्नायू मसळणें । मसळल्या ठायीं तूप चोळणें । सेवा करणें भाग्यानें ॥९७॥ पूर्वजन्मीचा महापापिष्ट । सर्वांगीं भरले रक्तकुष्ट । भागोजी शिंदा महाव्याधिष्ट । परी भक्त वरिष्ठ बाबांचा ॥९८॥ रक्तपितीनें झडलीं बोटें । दुर्गंधीनें सर्वांग ओखटें । ऐसें जयाचें दुर्भाग्य मोठें । भाग्य चोखटें सेवासुखें ॥९९॥ किती म्हणूनि श्रोतयांला । वर्षू बाबांच्या अगाध लीला । एकदां गांवीं ग्रंथिज्वर आला । चमत्कार झाला तो परिसा ॥१००॥ दादासाहेब खापड्यांचा । मुलगा एक लहान वयाचा । आनंद साईसहवासाचा । निजमातेच्या सहभोगी ॥१०१॥ आधीचि तो मुलगा लहान । ताप आला फणफणून । मातेचें हृदय आलें उलून । अस्वस्थमन जाहली ॥१०२॥ उमरावती वसतिस्थान । आलें मनीं करावें प्रस्थान । सायंकाळची वेळ साधून । आली आज्ञापन घ्यावया ॥१०३॥ अस्तमानची करितां फेरी । बाबा येतां वाडियाशेजारी । बाई जाऊनि पाय धरी निवेदन करी घडलें जें ॥१०४॥ आधींच स्त्रियांची जात घाबरी । तशांत मुलाची थांबेना शिरशिरी । ग्रंथिज्वराची भीतीही भारी । निवेदन करी घडलें तें ॥१०५॥ बाबा म्हणती मृदू वचन । “आभाळ आले आहे जाण । पडेल पाउस पिकोन । आभाळ वितूळण जाईल ॥१०६॥ भितां किमर्थ” ऐसें वदून । कफनी कंबरेपर्यंत उचलून । दाविते झाले सकळांलागून । ग्रंथी टवटवून उठलेल्या ॥१०७॥ कुक्कटीच्या अंड्यांएवढे । चार ग्रंथी चोर्हीकडे । म्हणती “पहा हें भोगणें पडे । तुमचें सांकडें मजलागी” ॥१०८॥ हें दिव्य आणि अलौकिक । कर्म पाहोनि विस्मित लोक । भक्तांलागीं दुःखेही कैक । भोगिती अनेक संत कैशीं ॥१०९॥ मेणाहूनि मरु चित्त । सबाह्य जैसें नवनीत । लाभेवीण भक्तांसी प्रीत । भक्तचि गणगोत जयाचें ॥११०॥ एकदां ऐसा वर्तला प्रकार । नानासाहेब चांदोरकर । निघाले सोडूनि नंदुरबार । पंढरपुरासी जावया ॥१११॥ नाना परम भाग्यशाली । साईची अनन्य सेवा फळली । भूवैकुण्ठप्राप्ति घडली । मामलत मिळाली तेथील ॥११२॥ येतांचि हुकूम नंदुरबारीं । जाणें होतें अति सत्वरिं । तांतडीनें केली तयारी । हेतु अंतरीं दर्शनाचा ॥११३॥ सहकुटुंब सहपरिवार । शिरडीसी जाण्याचा झाला विचार । शिरडीच प्रथम पंढरपुर । करुं नमस्कार बाबांसी ॥११४॥ नाही कोणासी पत्र पाठविलें । नाही निरोप वृत्त कळविलें । सरसमान सर्व आवरिलें । गाडींत बैसले लगबगां ॥११५॥ ऐसे जे हे नाना निघाले । नसेल शिरडींत कोणासी कळलें । परी साईसी सर्व समजलें । सर्वत्र डोळे तयांचे ॥११६॥ नाना निघाले सत्वर । असतील निमगांवाचे शिवेवर । तों शिरडींत चमत्कार । घडला साचार तो परिसा ॥११७॥ बाबा होते मशिदींत । म्हाळसापतीसमवेत । आपा शिंदे काशीराम भक्त । वार्ता करीत बसलेले ॥११८॥ इतुक्यांत बाबा म्हणती “अवघे । मिळूनि करुंया भजन चौघे । उघडले पंढरीचे दरवाजे । भजन मौजेनें चालवूं” ॥११९॥ साई पूर्ण त्रिकालज्ञाता । कळूनि चुकली तयां ही वार्ता । नाना शिवेच्या ओढ्यासी असतां । भजनोल्लासता बाबांसी ॥१२०॥

(भजन)

“पंढरपुरला जायाचें जायाचें । तिथेंच मजला राह्याचें । तिथेंच मजला राह्याचें राह्याचें । घर तें माझ्या रायाचें ॥”

स्वयें बाबा भजन म्हणती । भक्त बसलेले अनुवाद करिती । पंढरीचे प्रेमांत रंगती । इतक्यांत येती नानाही ॥१२१॥ सहकुटुंब पार्यीं लागत । म्हणती आतां आम्हांसमवेत । महाराजांनीं पंढरपुरांत । निवांत निश्चित बैसावें ॥१२२॥ तों ही विनंती नकोचि होती । आधींचि बाबांचि उल्हासवृत्ति । पंढरीगमन भजनस्थिति । जन निवेदिती तयांसी ॥१२३॥ नाना मनीं अति विस्मित । लीला पाहूनि आश्चर्यचकित । तयां पार्यीं डोई ठेवीत । सद्गदित जाहले ॥१२४॥ घेऊनियां आशीर्वचन । उदी प्रसाद मस्तकीं वंदून । चांदोरकर पंढरपुरालागून । निरोप घेऊन निघाले ॥१२५॥ ऐशा गोष्टी सांगूं जातां । हाईल ग्रथविस्तारता । म्हणऊनि आतां परदुःख-निवृत्तिता । विषय आटोपता घेऊं हा ॥१२६॥ संपवूं हा अध्याय आतां । अंत नाही बाबांचे चरिता । पुढील अध्यायीं अवांतर कथा । वदेन स्वहितालागीं मी ॥१२७॥ ही मीपणाची अहंवृत्ती । जिरवूं जातां जिरेंना चित्तीं । हा मी कोण न कळे निश्चितीं । साईचि वदतील निजकथा ॥१२८॥ वदतील नरजन्माची महती । कथितील निजभैक्ष्यवृत्ति । बाजयाबाईची ती भक्ती । भोजनस्थितीही आपुली ॥१२९॥ सर्वे घेऊनि म्हाळसापती । तैसेचि कोते तात्या गणपती । बाबा निजत मशिदीप्रती । कैसिये रीतीं तें परिसा ॥१३०॥ पंत हेमाड साईसी शरण । म्हणवी भक्त-पार्यींची वहाण । तयासी साईची आज्ञा प्रमाण ।

झालेँ निरुपण येथवरी ॥१३१॥ स्वस्ति श्रीसंतसज्जनप्रेरिते । भक्तहेमाडपंतविरचिते । श्रीसाईसमर्थसच्चरिते ।
विविधकथानिरुपणं नाम सप्तमोध्यायः संपूर्ण : ॥

श्री सद्गुरुसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु॥